

să văd un spectacol de teatru pe care mi se pare că l-a văzut toată lumea în afară de mine.

În condițiile unui program atât de încărcat, mersul la teatru este o veritabilă sărbătoare, ca nunțile și ca botezurile... Și atunci vreau să mă destind, să văd un spectacol unde să rid mult ori unde să plîng, fermecată de ceea ce văd pe scenă. Altminteri, mă asemnez să urmăresc, cel mai adesea, teatrul care se difuzează la televiziune și la radio. Cred, de altfel, că nu există emisiuni în care să nu existe o mică scenetă, chiar și în emisiunile științifice. Dramatizarea are darul de a explica lucrurile mai pe înțelesul tuturor. De aceea ar trebui să se dea mai mare importanță dramatizărilor. Ceea ce se făcuse cîndva cu Baltagul de Mihail Sadoveanu, s-ar putea face și cu alte mari opere ale literaturii noastre. Sper, de pildă, să văd cit mai curînd dramatizarea pe care o anunța cineva după romanul Craii de Curtea Veche. Nu vreau ca să se facă dramatizări școlărești, care să secătuiască personajele cărților bune, și să-i „ajute” pe copii să fie... leneși, dîndu-le spectacolul în locul cărții. Arta teatrului poate extrage cu mult folos ceea ce este mai arzător, mai puternic, în cărți, și, fără să se transforme teatrele în biblioteci vorbite, se pot da multe și bune dramatizări. Teatrul „Nottara” a avut asemenea inițiative care i-au reușit.

Mai dorese ceva de la oamenii teatrului: multe și frumoase recitaluri de poezie, pe diferite teme. Cu o piesă simplă de decor, cu câteva reflectoare, cu cîțiva actori, asemenea serbări ale poeziei ar fi foarte binevenite, nu numai pe scenele teatrelor, ci și pe estrade, în parcuri... la noi, în sala de festivități a întreprinderii. Sint atât de rare aceste recitaluri și e atât de firav îndemnul profesorilor, încît copiii nu mai recită versuri...

V-aș ruga: cit mai multă poezie! Piesele cu bandiți și cu rele, lăsați-le! După cite am eu pe cap, tracasări și necazuri și griji, vreau să cred că teatrul e o poiană cu flori, o rezervație cum e Poiana Narciselor și vreau să-mi fie adevărită această nădejde...

MARIA TENIE
cartonagistă

FUNCȚIA SOCIALĂ ȘI EFICIENȚA TEATRULUI

A fost o mare mîndrie pentru noi, ori de cite ori aflam despre un succes înregistrat de trupele de teatru românești peste hotare. Și am avut des asemenea prilejuri de a ne mîndri. Dar, mi se pare mie, aceste succese aduc în discuție și un aspect mai puțin „festiv”: ele au fost înregistrate mai ales cu piese ale unor mari autori dramatici universali, și aproape de loc cu piese românești. La Moscova, marele spectacol al turneului Nationalului a fost *Revizorul* de Gogol, la Veneția *Bădăranii* de Goldoni, tot în Italia *Regele Lear*, la Paris *Troilus* și *Cresida* și *Rinocerul*, pe alte scene au trium-

Părererea publicului •

fat piese de Büchner. E foarte adevărat că sînt și eu mîndru că interpretii noștri îi întrec pe cei străini chiar pe scenele lor, dar textele pe care le comunică publicului din țările respective nu vorbesc nimic despre poporul nostru, despre istoria lui și despre viața lui de azi. Caragiale e un mare autor, intră și el în categoria celor mai „sus numiți”, dar nici el nu e „exportat” prea des de trupele noastre. În schimb, cînd ne vin trupe străine în turneu, ne prezintă, de obicei, un clasic al dramaturgiei naționale și — bun, mai puțin bun — un autor contemporan. Eu cred că, datorită ridicării generale a nivelului teatrului nostru, trebuie să trimitem mai des în străinătate trupe teatrale, care, în afara marilor lor spectacole din repertoriul clasic și contemporan universal, să prezinte și piese românești, clasice și contemporane, chiar și piese cu subiect din istoria poporului nostru. Dintre acestea, *Croitorii cei mari din Valahia* de Alexandru Popescu, în primul rînd, apoi, *Avram Iancu* de Al. Voitin și piesele lui Paul Anghel, piesa lui Mihnea Gheorghiu despre Tudor Vladimirescu, sînt spectacole cu care eu cred că putem trece hotarele țării cu mult cîștig pentru arta noastră dramatică și pentru cunoașterea poporului nostru.

De altfel, sînt la fel de bucuroși și pentru simile bune pe care le aflăm, potrivit căroră, în general, dramaturgia contemporană românească e solicitată pe scenele străine. În acest sens, îmi exprim speranța că, apreciîndu-și munca în spiritul constructiv al recențelor documente de partid privind activitatea în domeniul ideologiei și culturii, dramaturgii vor aborda cu mai mult curaj și mai multă convingere subiecte care să ogliudească ceea ce se petrece în societatea românească actuală, constructoare a socialismului. Omul care, în producție, realizează ceea ce, pe drept cuvînt, în străinătate este denumit „miracolul românesc”, este el însuși un adevărat „miracol”. De aceea, cred că prezentarea pe scenă a istoriei apariției acestui „miracol”, a modului cum activează el pentru propășirea țării, bazîndu-se pe marea lui dragoste de țară și pe încrederea în conducerea Partidului Comunist Român, poate constitui o operă de artă, o operă de cultură, o operă patriotică.

Ca economist, judecînd premisele prin efectul pe care-l generează, cred că *eficacitatea teatrului* trebuie totuși măsurată mai puțin prin indicatori cifrici și mai mult prin influența și eficiența pe plan ideologic și artistic. Desigur că între cele două alternative de apreciere trebuie să existe o legătură, și am să vă dau un exemplu. S-au construit în București cîteva cartiere noi în care locuiesc sute de mii de cetățeni. Dar, în nici unul din aceste cartiere nu s-au construit și săli de teatru sau, pînă la edi-

ficarea acestora, săli de cinematograf, amenajate și pentru prezentarea spectacolelor de teatru. Dacă în aceste săli, de la orele 9 la 20 s-ar prezenta filme și de la ora 20 spectacole de teatru ale unor trupe bucureștene, ar fi grozav. Iată, însă, că la așa ceva nu s-a gîndit nimeni, nici sub aspectul eficacității sociale, nici al eficacității economice, nici al celei artistice.

Ca spectator sînt mulțumit de nivelul teatrului nostru. Nu sînt mulțumit că, pînă deunăzi, am fost atît de vitregiți de prezenta piesei istorice clasice și contemporane. Și mai am o nemulțumire: nu mi se pare suficient numărul premierelor pe care le prezintă fiecare teatru într-o stagiune. Nu pentru că nu așa mai avea ce vedea, chiar din premierele stagiunii trecute, ci pentru că îmi place să am de unde alege.

Nu-i tocmai politicos să nu fii amabil cu interlocutorii, dar noi nu ne-am întîlnit pentru o suetă cu amabilități. V-o spun pe sleau: revista *Teatrul* este o revistă bună, uneori, i-aș zice „impecabilă”, dar cam rece. Trăim într-o lume care se grăbește, în care comunicarea dintre oameni are un ritm mult mai sacadat decît chiar acum trei-patru-cinci ani. Or, indiferent de calitatea conținutului ei, o revistă lunară ne servește bucatele prea „rece”... Aș dori să vă citească mai puțin lăcuiti, mai puțin „impecabili”, dar mai operativi.

IOAN PALLIU
șef serviciu contabilitate

O școală specială pentru spectatori, de teatru nu există. O altă școală, în afara teatrului însuși. De aceea, acum, cînd ne solicită opiniile în legătură cu activitatea teatrală, vă rog să nu aveți prejudecata că noi, cei din sală, putem rezolva problemele teatrului sau că sîntem altfel decît ne-a format teatrul, stagiune după stagiune.

Este inerent să existe în artă diferențe de valori. Dar, fără a cere o uniformizare de nivel, realizată, mai știu eu, poate chiar pe cale... administrativă (?!), mi se pare că diferențele de valoare între spectacolele diferitelor teatre bucureștene, din trecuta stagiune, ca și marile diferențe de valoare între spectacolele aceluiași teatru, au fost mult prea mari. Au existat, apoi, și acele inadvertențe ideologice ale unor piese românești contemporane, și acea suită de comedioane occi-

dentale de bulevard... În ceea ce mă privește, n-am fost de acord cu câteva situații așa-zis dramatice, pe care nu le găseam la locul lor. Dar, fără îngâmfare, îmi permit să susțin că eu, spectator de rînd, cu pregătirea ideologică și artistică pe care o am, am tratat cum se cuvine aceste spectacole. Ceea ce m-a dezorientat nu a fost, spectacolul, ci cronică dramatică. Dacă pe scenă se mai poate greși, eu cred că în cronică dramatică trebuie să existe un coeficient de eroare ideologică cit mai redus. Dacă cronicarul trece repede peste aspectele ideologice prost tratate de dramaturg ori de regizor, ori de actori, aspecte care mie mi-au creat probleme pe care le-am rezolvat cum mă priceap, și tratează spectacolul numai din punct de vedere al limbajului artistic, încep să am adevărate „probleme”. Atunci, fie că încep să mă suspectez de incompetență, fie — mai curînd — că îl suspectez de incompetență pe critic. Și, deși logic n-ar fi să se petreacă așa, uite că se întîmplă destul de des să-i aflăm pe critici, și nu pe spectatori, făcîndu-și „mea culpa”. Ferească sfîntul, n-aș vrea — măcar din comoditate — să schimb fotoliul meu din sală cu al criticului. Sper că profesioniștii cronicii dramatice, prin cultura, seriozitatea și responsabilitatea lor, pot să ne dea un bun exemplu și să nu-și submineze încrederea pe care voim să le-o acordăm.

Cîtesc cronică dramatică pentru a confrunta părerile criticilor între ele, dar și cu părerea mea. Cîtesc și revista *Teatrul* dar ea apare abia la o lună și nu poate reflecta activitatea teatrală în complexitatea ei, ci numai în direcțiile principale. Ne-ar fi foarte de folos nouă, spectatorilor, o revistă cu o apariție cel puțin săptămînală. În fond, nu cred că există mai mulți iubitori ai sportului decît ai artelor spectacolului și mi se pare îndreptățită atunci pretenția noastră de a citi chiar și în fiecare zi ce se întîmplă în lumea teatrului, cinematografului, cîntecului românesc. Invitația dumneavoastră — a unei *Cronici a publicului* — de a ne pronunța în legătură cu teatrul chiar în paginile revistei de specialitate a celor ce profesază această artă, este o bună inițiativă, pentru care vă adresez mulțumiri nu numai dintr-o explicabilă complzență. Consider că noi, spectatorii, trebuie să avem un cuvînt mult mai greu de spus, fiind vorba doar de formarea și de dezvoltarea bagajului de cunoștințe și sentimente al fiecăruia dintre noi.

CRISTINA DEREVENCU

contabilă

DE CE SE PRICEPE TOATĂ LUMEA LA TEATRU ?

Mai în glumă, mai în serios, se spune adesea : „La teatru, la fotbal și la muzică ușoară se pricepe toată lumea”.

Nu știu pe cine poate să irite o asemenea afirmație, mie, însă, îmi face plăcere. Înseamnă că teatrul a intrat în conștiința publicului ca unul din factorii cei mai importanți și, prin urmare, cei mai comentați ai vieții sale.

De ce „se pricepe toată lumea la teatru” ? Simplu : teatrul este o artă accesibilă, directă, emoționantă. Oamenii își pot satisface pasiunea pentru arta dramatică, urmărind spectacolele de pe scenele profesionale, dacă nu în sală — la televizor, sau pot fi lesne audiate spectacolele teatrului radiofonic. Ades,